

Силабус дисципліни

Арт-терапія

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 053 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник

ПІП

к.психол.н., доцент **Бригадир Марія Богданівна**
доцент кафедри психології та соціальної роботи

Контактна інформація

brygadyr_m@i.ua+380975274792

Опис дисципліни

Дисципліна «Арт-терапія» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо організації та проведення арт-терапевтичних технік, використання їх у тренінгових заняттях, діагностичних, корекційних та терапевтичних процедурах. Ознайомлення слухачів із принципами та нормами індивідуальної та групової арт-терапевтичної роботи.

Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Теоретико-методологічні засади арт-терапії	Знати: предмет та завдання арт-терапії; історію появи та розвитку арт-технік; основні функції та галузі використання арт-терапії; спектр напрямків застосування арт-терапії (психодіагностичний, психокорекційний, психотерапевтичний).	Стандарти зовані тести, кейси, ессе
2	Гуманістична терапія мистецтвом.	Знати: основні положення гуманістичної психології. Вміти: організувати феноменологічне поле для клієнта у арт-терапевтичному процесі; застосовувати особистісно-орієнтований підхід у арт-терапевтичній практиці.	Стандарти зовані тести, командні проекти, кейси, ессе
3	Психодинамічна психотерапія. Аналітичні аспекти розуміння природи і механізмів образотворчого мистецтва	Знати: основні положення теорії З.Фрейда; механізми психологічного захисту та їх значення; психоаналітичний підхід К.Г. Юнга у вивченні творчості; теорію прив'язаності Боулбі; сучасні психоаналітичні концепції розвитку особистості. Вміти: аналізувати та інтерпретувати символи в площині арт-терапевтичного підходу.	Командні проекти, кейси, ессе
4	Діагностичний потенціал арт-терапевтичних технік.	Вміти: залучати діагностичний потенціал арт-терапевтичних технік; застосовувати у практичній	Стандарти зовані

		діяльності проєктивні методики; інтерпретувати малюнки; застосовувати МАК; трактувати кольорову гаму малюнків; використовувати в професійній діяльності елементи фототерапії.	тести, командні проєкти, кейси, ессе
5	Ізотерапія. Психодіагностика засобами проєктивного малювання.	Знати: загальні принципи використання психомалюнків; функції психомалюнків в арт-терапевтичній роботі; принципи застосування малюнка у психодіагностиці. Вміти: організувати індивідуальні та групові форми використання психомалюнків у психокорекції.	Стандарти зовані тести, командні проєкти, ессе
6	Казкотерапія	Знати: принципи казкотерапії та способи використання у ній арт-технік; Вміти: аналізувати архетипізм та символізм казок; використовувати діагностичний та терапевтичний потенціал метафори; організувати індивідуальну та групову казкотерапію; здійснювати психокорекцію через казку.	Стандарти зовані тести, командні проєкти, ессе
7	Арт-техніки роботи з піском, глиною та іншими пластичними матеріалами	Знати: історія виникнення піскової арт-терапії; принципи піскової терапії; основні способи гри з піском і водою; особливості роботи з глиною, пластиліном. Вміти: проводити проєктивну психодіагностику в пісочниці (індивідуальна та групова форми), читати символіку відбитків на піску та форм з піску; здійснювати психопрофілактику, розвиток і навчання в пісочниці.	Стандарти зовані тести, командні проєкти, ессе
8	Лялькотерапія як метод арттерапії	Знати: загальну характеристику методу; форми лялькотерапії; процес лялькотерапії Володіти основними прийоми роботи із лялькою.	Презентації тренінгових програм, ессе

Літературні джерела

1. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с
2. Арт-терапія. Інноваційні психологічні технології / під ред. О. Тіунової, Т. Шейкіної. Випуск 5. Київ-Тернопіль: ЕЕАТА, 2018. 200 с.
3. Арт-терапія. Інноваційні психологічні технології / під ред. О. Тіунової. Випуск 6. Київ–Львів–Тернопіль: ЕЕАТА, 2019. 224 с.
4. Простір арттерапії: творчість як задзеркалля реальності: матеріали XVII Міжнародної міждисциплінарної наук.-прак. Конф. (м. Київ, 27–29 лютого 2020 р.) / [за наук. ред. Л.А. Найдьонової, О.Л. Вознесенської, О.М. Скар]. Київ : ФОП Назаренко Т.В., 2020. 203 с.
5. Енциклопедичний словник з арт-терапії / О. Л. Вознесенська, О. М. Скар, О. А. Бреусенко-Кузнецов, О. О. Деркач, Л. В. Мова та ін. ; за заг. наук. ред. О. Л. Вознесенської, О. М. Скар. – К. : Видавець ФОП Назаренко Т. В., 2017. 312 с.

6. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : [метод. рек.] / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н.В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В.Г.Панка. – Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106 с.
7. Гундертайло Ю. Д. Арт-терапевтичні технології надання психологічної допомоги внутрішньо переміщеним особам / Ю. Д. Гундертайло // Способи підвищення соціально-адаптивних можливостей людини в умовах переживання наслідків травматичних подій : метод. рек. / НАПН України, Інст соц. та політ. психології ; за наук. ред. Т. М. Титаренко. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2017. – 80 с. – С. 61–69.
8. Колпакчи О.С. Арт-терапія: курс лекцій : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 288 с.
9. Львов О.О., Жабко Н.В. Важливість профілактики та корекції посттравматичних стресових розладів. Арт-терапевтичний підхід. Психологічні та психотерапевтичні аспекти. *Простір арт-терапії* : [Зб. наук. праць]. К. : Золоті ворота, 2018. Спеціальний вип. 159 с.
10. Львов О. О, Жабко Н. В. Музична психодрама та музикотерапевтичні розстановки. *Психологія і особистість*. 2018. № 2 (14).
11. Магдисюк Л. І. Арттерапія в роботі з дітьми та дорослими : методичні рекомендації до курсу «Арттерапія в роботі з дітьми та дорослими» (магістрів). Луцьк : Вежа-Друк. 2021. 24 с.
12. Магдисюк Л. І. Казкотерапія в психологічному консультуванні дітей та дорослих: навч. Посіб. для студ. вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації / Людмила Іванівна Магдисюк, Раїса Петрівна Федоренко, Марія Іванівна Замелюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 152 с.
13. Психолого-педагогічна допомога особистості засобами арттерапії : міжнародна колективна монографія / за заг. ред. Т. А. Ткачук, Н. О. Бочаріна / Переяслав (Київ.обл.) : Домбровська Я. М., 2020. 237 с.
14. Fancourt D. What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review. [Електронний ресурс] / D. Fancourt, S. Finn. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/329834/9789289054553-eng.pdf>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Диференційований залік виставляється автоматично на останньому практичному/семінарському занятті за результатами трьох попередніх модульних форм контролю. У випадку негативної оцінки чи відсутності студента на будь-якому модульному занятті залік не може бути зарахованим.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) - модульна контрольна робота (тести)	30
Модуль 2 (теми 5-8) - модульна контрольна робота	40
Модуль 3 (КПІЗ) - проект-презентація та поточне опитування	30

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом